

Het buitengebied op de hoogte

Beste agrariër,

Dagelijks zetten jullie je volop in om goed, gezond en vers voedsel voor ons allemaal te produceren. Ik ben trots op alle bedrijven die soms al generaties in de familie zijn, trots op al jullie harde werken, trots op de vele liters melk die elke dag in de tank stromen, trots op gezonde varkens en kippen in schone hokken, trots dat jongeren nog steeds vol passie en energie kiezen voor de agrarische sector. En niet alleen ik, maar ook de Raalter samenleving en onze gemeenteraad voelen en waarderen dit.

We leven in een tijd waarin u het als agrariër niet altijd makkelijk heeft: lage productprijzen, de stikstofcrisis, dierziekten zoals de vogelgriep, de coronacrisis en andere moeilijke omstandigheden waar velen al mee te maken kregen. Juist in deze tijd, waarin agrariërs tegen veel uitdagingen aanlopen en onzekerheid in de sector heerst, wil ik mijn waardering voor jullie uitspreken.

De gemeente Raalte zet zich in om u te ondersteunen. In deze nieuwsbrief leest u over onze erfcoaches, oud-melkveehouder en kavelruilcoördinator Piet Dolman, het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug, en meer. Daarnaast nodig ik u graag uit voor de bijeenkomst speciaal voor agrariërs op woensdag 19 januari. Veel leesplezier!

Burgemeester Martijn Dadema

Doorontwikkelen: Hoe ziet jouw erf er over 15 jaar uit?

Om een (agrarisch) bedrijf toekomstgericht te maken, biedt doorontwikkeling kansen. Het komt vaak voor dat je vol zit met ideeën, maar met al deze ideeën op een spreekwoordelijke rotonde zit. Je maakt geen keuze en gaat niet aan de slag. Een erfcoach kan je helpen om de afslagen overzichtelijk te maken, mee te denken en te sparren. Dit maakt het voor jou als erfeigenaar uiteindelijk makkelijker om een afslag te kiezen. Echter, jij staat aan het roer en maakt deze keuze vanuit je eigen kracht.

Keukentafelgesprek

Het is een mooie uitdaging om de ideeën en wensen voor jouw erf tot uitvoering te brengen. Maar waar begin je? Wanneer je een erfcoach uitnodigt, wordt er eerst een afspraak ingepland voor een zogenaamd 'keukentafelgesprek'. Tijdens zo'n gesprek worden plannen en ideeën vertrouwelijk besproken. Het kan prettig zijn om je plannen aan een onafhankelijke vertrouwenspersoon te vertellen. Je hebt bijvoorbeeld een mooi agrarisch bedrijf met een SVR-camping.

Je zoon of dochter wil het bedrijf graag overnemen, maar heeft twijfels bij de overname van de camping. Meerdere mogelijkheden zijn de revue al gepasseerd. Wat past bij jullie en hoe kom je verder? Een erfcoach helpt om hierin helderheid te scheppen en opties te bekijken vanuit verschillende invalshoeken.

Soms blijft het bij één gesprek en kun je als erfeigenaar zelf verder met de toekomstplannen voor jouw erf. Lukt dat nog niet, dan kan een erfcoach ook langer betrokken zijn.

Onafhankelijk

Als erfcoaches zitten we niet op de stoel van de adviseur. We zijn betrokken aan de voorkant van jouw proces. We helpen je om te kijken of een bepaalde doorontwikkeling bij je past en kunnen vervolgens doorverwijzen naar een specialist. We hebben een breed netwerk, zijn op de hoogte van subsidiemogelijkheden en hebben korte lijnen met de gemeente. Dit kan je verder helpen jouw erf toekomstgericht te maken.

Een greep uit de vragen op het gebied van doorontwikkeling

- Ik wil mij meer richten op natuurinclusieve landbouw. Waar moet ik beginnen? Past dit bij mij?
- Ik heb een lege schuur. Mag ik hier plattelandskamers in realiseren?
- Eén van mijn kinderen wil het bedrijf overnemen, maar past de huidige nevenfunctie nog bij de nieuwe generatie?
- Mag ik op mijn landbouwgrond een voedselbos aanplanten? Of een tiny house plaatsen?

Hoe ziet jouw erf er over 15 jaar uit? En wat heb je hiervoor nodig? Zet de eerste stap en neem contact op!

De erfcoaches

Voor kosteloze en onafhankelijke begeleiding én een steuntje in de rug bij het maken van duurzame keuzes voor een toekomstgericht erf! Voor contactgegevens van alle erfcoaches en meer inzicht in alle mogelijkheden voor een toekomstbestendig erf kijkt u op www.digitaleerfcoach.nl.

Niek Oude Scholten

06 386 484 47

Babke Roeterdink

06 134 889 67

Hoe kunnen we ons afval beter scheiden? Praat mee!

Gemiddeld scheiden we 77% van ons afval. Per persoon zorgen we voor 99 kilo restafval per jaar. Daar valt winst te behalen. Door afval beter te scheiden, gaat de hoeveelheid restafval omlaag. Maar hoe krijgen we dat voor elkaar? Wethouder Frank Niens: "We willen de afvalinzameling verbeteren en de hoeveelheid restafval terugdringen. Daarom nemen we het huishoudelijk afvalbeleid onder de loep. Een extern adviesbureau helpt ons daarbij. Ze hebben verschillende afvalstromen onderzocht, waarbij extra aandacht is voor het buitengebied. Maar we zijn vooral ook erg benieuwd naar de input van inwoners."

De vragenlijst gaat over de huidige afvalinzameling en mogelijkheden om de inzameling te verbeteren. U kunt de online vragenlijst tot en met 24 december 2021 invullen. Deelname is anoniem en neemt slechts een paar minuten van uw tijd in beslag. Ga voor meer informatie naar www.raalte.nl/onderzoek-afvalinzameling

Contact- en vertrouwenspersoon in het buitengebied

Voor het buitengebied van de gemeente Raalte is Monique van Schagen onafhankelijk contact- en vertrouwenspersoon. U kunt met allerlei vragen en zorgen over wet- en regelgeving, actuele ontwikkelingen, ingrijpende gebeurtenissen of ondersteuningsmogelijkheden binnen de gemeente bij haar terecht.

Telefoonnummer: 06-83890597 of email: monique.van.schagen@raalte.nl

Unieke kans voor grondeigenaren rond Boetelerveld en Haarle die houtwallen en -singels willen aanplanten

Omdat de rijksweg N35 tussen Nijverdal en Wierden wordt verbreed, investeert Rijkswaterstaat in de omgeving in natuurontwikkeling, landschapsherstel en -versterking. Deels gebeurt dit in bestaande Natura 2000-gebieden maar voor de compensatie van 3,4 ha bos wordt er gekeken naar de aanleg van landschapselementen in het gebied rond het Boetelerveld en de omgeving van Haarle, nabij de Sallandse Heuvelrug.

De aanleg van de landschapselementen kan gebeuren in de vorm van houtwallen en -singels, maar ook bijvoorbeeld door poelen. Er is ruimte voor afwaardering van grond in combinatie met aanpassing van de bestemming van de ondergrond en afspraken over beheer. Deelname is vrijwillig en zowel georiënteerd op agrariërs als particulieren.

Landschap Overijssel en Stichting Stimuland zien met dit project kansen voor het meer verbinden van landbouw en natuur, van nieuwe samenwerkingen tussen boeren en landschaps- en natuurbeheerders. Samenwerken aan en in een natuurlijk boerenlandschap. Daarom is er niet alleen aandacht voor het doel van 3,4 hectare landschapselementen, maar ook oog voor nieuwe verdienmogelijkheden. Kijken met een brede blik vanuit perspectief van de boer met ook oog voor andere mogelijkheden en belemmeringen.

Het project is in de opstartfase, maar grondeigenaren die belangstelling hebben voor bijvoorbeeld een nieuwe houtwal of bosje kunnen zich alvast melden en contact opnemen met projectleider Jan ten Tije van Stimuland via info@stimuland.nl.

Nationaal Park Sallandse Heuvelrug maakt Salland nog aantrekkelijker voor toeristen

De gemeente Raalte werkt mee aan de verkenning van de verbreding van het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug nieuwe stijl. Wat houdt het in en wat betekent het voor agrariërs? Wethouder Jacques van Loevezijn vertelt: "Insteek van de gemeente is dat de plannen niet ten koste mogen gaan van de bedrijfsvoering van agrariërs."

Het kernteam Nationaal Park Sallandse Heuvelrug benaderde de gemeente twee jaar geleden met de vraag onderdeel te worden van het Nationaal Park nieuwe stijl. Zo'n Nationaal Park zou vooral kansen moeten bieden om meer toeristen te verspreiden over een groter gebied.

De verkenning voor de verbreding duurt drie jaar en dan wordt definitief bepaald of de gemeente Raalte onderdeel wil worden van het Nationaal Park nieuwe stijl. "Als gemeente hebben we gezegd dat we tussentijds na één jaar wilden bekijken of de verkenning voldoende resultaat oplevert", vertelt wethouder Van Loevezijn. "Die evaluatie heeft inmiddels plaatsgevonden en we zien voldoende kansen en mogelijkheden voor toerisme en recreatie. We zetten onze betrokkenheid in de verkenning dus voort." Voor Luttenberg ziet de gemeente veel kansen, bijvoorbeeld met de dagcamping als opstaptelek voor het Nationaal Park, en door de kernen van Heeten en Nieuw-Heeten aan het Nationaal Park te verbinden. In Heeten wordt daartoe bijvoorbeeld de verbinding met de historie van de Germanen gelegd.

Jacques van Loevezijn: "De wens is om het park te vergroten tot 60.000 hectare. Dat betekent nadrukkelijk niet dat het natuurgebied wordt vergroot, maar het park wel. Daarmee kan de spreiding van het toerisme worden bevorderd en dat is het primaire doel."

Voor Overijssel en daarmee ook de Sallandse Heuvelrug zijn er verschillende gebiedsopgaven vanuit het rijk, zoals de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof (GGA), klimaatopgaven, energie-transitie, de bossenstrategie, en de landbouwtransitie. Wethouder Van Loevezijn: "Deze gebiedsopgaven lopen via andere programma's waar zijdelings een verbinding mee is. We vinden het belangrijk dat dit plan primair het doel heeft om kansen te creëren voor de (vrijtijds)economie. Als je het Park krachtig neerzet, trek je toerisme aan, en dat kan ook kansen creëren voor boeren die nevenactiviteiten willen ontplooiën of deze al hebben."

Hij benadrukt: "Er is geen sprake van lijnen op de kaart die het Nationaal Park begrenzen. Door de kernen van buurtdorpen te koppelen aan het Nationaal Park maken we het gebied interessanter voor toeristen." Wilt u meer weten over de plannen rondom het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug en in gesprek gaan over wat het park voor uw als agrarisch ondernemer betekent? Kom dan naar de bijeenkomst voor agrariërs op 19 januari 2022. Zie voor meer informatie de flyer bij deze nieuwsbrief.

Een verdachte situatie in uw omgeving?

Ziet u verdachte situaties in uw omgeving, herkent u de signalen die worden beschreven of bent u benaderd door criminelen? Meld dit dan bij de politie via 0900-8844. Als elke seconde telt, bel dan 112.

Wilt u liever anoniem melden? Dat kan via Meld Misdaad Anoniem: 0800-7000

Wilt u een signaal met de gemeente delen? Of heeft u een vraag? Mail dan naar veiligheid@raalte.nl.

Kijk voor alle signalen voor het herkennen en voorkomen van criminele activiteit op www.raalte.nl/veilig-buitengebied-signalen

“Maak een gedegen plan voor een goed toekomstperspectief”

Toen in 2012 duidelijk werd dat hun zoon het melkveebedrijf niet zou overnemen, maakten Piet en Janna Dolman een plan voor de lange termijn. Een plan op hoofdlijnen, waarmee ze zich gedegen voorbereidden op de verkoop van hun bedrijf. In 2018 was het zover. Nu zit Piet als kavelcoördinator regelmatig aan tafel bij oud-collega's, die ook voor belangrijke besluiten staan. “Er is veel negatieve berichtgeving, maar er zijn ook veel kansen.”

Aan de keukentafel in hun nieuwe woning in Heeten vertelt Piet met zichtbaar plezier over zijn nieuwe bestaan als kavelruil coördinator. Terugkijkend zegt hij: “We zijn blij dat we het besluit hebben genomen om te stoppen met het bedrijf. Ook mijn gezondheid is erop vooruitgegaan.”

Stapje terug

Piet kampte al langer met gezondheidsklachten. In 2007 deed hij al een stapje terug om het werk vol te kunnen houden: er ging een aantal koeien weg en er kwam een melkrobot op het bedrijf. Met de gedachte dat opschalen weer mogelijk zou zijn, mocht hun jongste zoon het bedrijf willen overnemen. In 2012 koos deze, na een studie in Wageningen, uiteindelijk toch voor een ander bestaan. Een keuze die Piet en Janna hem in alle vrijheid lieten maken.

Piet en Janna maakten een plan voor de lange termijn. Ze hadden een bedrijf dat toekomstbestendig was, en verkeerden in een fase dat ze de druk van de bank niet meer ervaarden. Vóór de verkoop investeerden ze nog in een grondige renovatie van de gebouwen en installeerden twee nieuwe melkrobots. Zo verkochten ze het geheel als een volop draaiend bedrijf, met veestapel en al. Piet: “Om 12.00 uur kwamen ze de melk ophalen die nog voor ons was, en één minuut later was alles van de kopende partij.”

Afscheid nemen

In de aanlooperperiode hadden Piet en Janna wel zorgen over hun oudste zoon. Hij heeft een verstandelijke beperking, is gek op koeien en werkt op een zorgboerderij op landgoed Twickel in Delden. In de weekenden hielp hij thuis op het bedrijf. “We vonden het hoe dan ook belangrijk dat hij goed afscheid kon nemen”, vertelt Piet. “We hebben rustig de tijd genomen om hem uit te leggen wat we gingen doen en waarom. Toen was het voor hem ook goed.”

Een plan op hoofdlijnen, voor de lange termijn. Dat gunt Piet boeren die voor belangrijke keuzes staan voor de toekomst van hun bedrijf. “Je zult zelf moeten proberen je beslissingen te nemen voordat anderen dat mogelijk gaan doen. Veel boeren kampen met onzekerheid en vragen zich af: ‘komt het wel goed en is er nog toekomst?’. Juist dan is het belangrijk om te bepalen wat je wilt, en wat je verwachtingen zijn. Misschien moet je je verwachtingen bij stellen, maar het is een goed begin van een plan, wat je doel ook is. Daarna is het belangrijk om je zakelijke partners bij je plan te betrekken, mensen met wie je al werkt en die je vertrouwt, met specialistische kennis. We hadden zelf ook een financieel plan, wisten ongeveer wat ons plan qua inkomen voor ons zou betekenen. Dat geeft rust, en dan kun je het meer op detail gaan invullen.”

Fietsen

De eerste tijd na de verkoop voelde Piet nog de behoefte om de nieuwe eigenaren op weg te helpen en liep hij regelmatig tussen de koeien. “Maar al na een week was het gevoel van binding met m’n bedrijf weg”, verklaart hij. “Verschillende mensen adviseerden me om echt te stoppen. We hadden het bedrijf toch vrij plotseling kunnen verkopen en waren met stoom en kokend water in een huurhuisje getrokken, onder aan de berg in Holten. Daar heb ik veel gefietst, wel 10.000 kilometer op de teller om m’n kop leeg te maken. De verkoop was toch een mentaal zwaar proces en je merkt dan pas hoe moe je ervan bent.”

Piet en Janna hadden in hun plannen ook besloten dat ze op reis zouden gaan. De verkoop van het bedrijf bood hen de gelegenheid oud stagiairs, vrienden en kennissen te bezoeken die op hun melkveebedrijf hadden gewerkt of op bezoek waren geweest. "Inmiddels hebben we al diverse landen bezocht. Wat dan toch bijzonder leuk is, om mensen na een lange tijd weer terug te zien en herinneringen op te halen."

Kavelruilcoördinator

Eind 2021 beëindigt Janna haar loopbaan als verpleegkundige in een verpleeghuis, na 47 jaar. Vooral de afgelopen anderhalf jaar, en de afgelopen maanden zijn bijzonder intensief door Corona. Piet werd in 2018 gevraagd als voorzitter van de kavelruilcommissie van Kavelruil Deventer. Na bijna een jaar ging hij verder als kavelruilcoördinator. Een rol die hij met veel plezier vervult. "Ik vind het erg fijn dat ik hierbij samen op kan trekken met Niek Oude Scholten. We vullen elkaar mooi aan en het is leuk om samen op pad te gaan." Sinds kort is Piet ook kavelruilcoördinator voor Holten/Rijssen. "Doordat ik daar zoveel heb gefietst ken ik ook daar veel boeren in het gebied. Dat is helpend in deze functie."

Dat de gemeenten Raalte, Olst-Wijhe en Deventer nu hebben ingestemd met het plan voor een kavelruilproces voor meerdere jaren in Salland doet hem goed. "Het is belangrijk, want zo kunnen we er samen voor zorgen dat het gebied vitaal blijft. Via het instrument vrijwillige kavelruil kunnen we mensen en het platteland echt verder helpen. Alleen dan kunnen we bijdragen aan perspectief voor boeren en ook met name voor jonge boeren."

Sparren

Hij wil graag nog benadrukken: dat toekomstplan in grote lijnen, daar gaat het om. "Soms zien mensen door onzekerheid en negatieve berichtgeving geen perspectieven. Maar er zijn zoveel kansen! Ik zou mensen willen adviseren om in gesprek te gaan met de erfcoach of contactpersoon. Zij zijn neutraal en hebben geen belang. Door met hen te sparren krijg je helder wat je wilt en wat je verwachtingen zijn. Dat is stap één."

Aanpak versnelling asbestsanering in de gemeente Raalte

Als pandeigenaar in het buitengebied kunt u gebruik maken van de brede ruimtelijke mogelijkheden die de Beleidsnota Erven in Beweging biedt, zoals de sloopbank, schuur voor schuur, rood voor rood en het vestigen van een niet-agrarisch bedrijf. U kunt daarbij advies krijgen van een erfcoach en de ruimteteaches.

Bedrijven bieden voor daken vanaf 400 m² aan om het asbestdak te saneren en een nieuw dak erop te leggen, in ruil voor het plaatsen van zonnepanelen. Daarnaast doet gemeente Raalte samen met de gemeente Deventer mee met een pilot van de provincie voor het ontwikkelen van een aanbod voor eigenaar van een groter asbestdak. Dakeigenaren kunnen zich begin 2022 aanmelden om mee te doen.

Financieringsmogelijkheden

Er zijn verschillende financieringsmogelijkheden. Zo kunnen zakelijke dakeigenaren de sanering vaak aftrekken als onderhoudsmaatregel en het nieuwe dak als investering. Daarnaast heeft de gemeente Raalte € 1,- per gesaneerde vierkante meter asbestdak beschikbaar. Sinds 1 november 2021 bestaat de provinciale subsidieregeling Asbest eraf zon erop. Eigenaren kunnen ook een lening aanvragen bij een bank of bij het Energiefonds Raalte. Kijk voor alle mogelijkheden en regelingen op www.raalte.nl/asbest

Vragen en advies

Heeft u vragen over de gemeentelijke bijdrage, het asbestpilotproject voor daken tot 500 m², de aanpak van de sanering? Stuur dan een email sturen naar asbestdaken@raalte.nl.

Uitnodiging bijeenkomst voor agrariërs

Onze gemeente staat bekend als landbouwgemeente met een sterke en gewortelde agrarische sector. Dat vinden we erg belangrijk om te behouden. Omdat de agrarische sector voor verschillende opgaven staat, gaan we graag met u in gesprek om te horen wat u bezighoudt en waar u tegenaan loopt.

Meld u uiterlijk 11 januari 2022 aan voor de bijeenkomst op www.raalte.nl/bijeenkomst-agrariers.

Datum: woensdag 19 januari 2022

Tijd: 20.00 – 22.15 uur

In verband met de coronamaatregelen wordt de avond digitaal georganiseerd, via Teams. Nadat u zich heeft aangemeld krijgt u in de week van 12 januari de link om deel te nemen toegestuurd.

Gesprekstafels

Tijdens de avond kunt u deelnemen aan twee gesprekstafels. U kunt kiezen uit een aantal onderwerpen. Op www.raalte.nl/bijeenkomst-agrariers vindt u een uitgebreidere beschrijving van de gespreksonderwerpen.

- Wat doet u als u wordt benaderd voor een drugslab op uw erf. Herkent u een drugslab?
- Ik heb een asbestdak: wat zijn de mogelijkheden en regelingen voor sanering?
- Wat kan ik met mijn vrijkomende agrarische gebouwen doen?
- Boeren in deze tijd: wat houdt u bezig?
- In gesprek met Martijn Dadema, Wout Wagenmans of Gerria Toeter
- Ik wil mijn bedrijf ontwikkelen, wat kan een erfcoach voor mij betekenen?
- Hoe pakken we samen de stikstofreductie in Salland aan?
- Energie opwekken op mijn agrarische bedrijf: wat kan en mag?
- Ontwikkeling Nationaal Park Sallandse Heuvelrug: wat betekent dit voor de landbouw?

Wij hopen u op woensdag 19 januari digitaal te ontmoeten!